

Restaurátorský průzkum a záměr

Motorová pila a krosnička s nářadím

Muzeum Šumavy Kašperské hory

MgA. David Blahout, Ph.D.

© 2024

1. Data památky

Dílo:	Motorová pila a krosnička s nářadím
Datace:	1943 - 1971
Autor:	neznámý
Lokalizace:	Muzeum Šumavy Kašperské hory
Materiál:	Magnesium, aluminium, ocel, bukové dřevo
Rozměry:	Motorová pila 3025 - v 44cm, š 41cm, d 90cm Krosnička 565/80 - v 24 cm, š 26 cm, h 9 cm
Evid./restř./přír. č.:	3025, 565/80

2. Údaje o akci

Vlastník:	Muzeum Šumavy Kašperské hory Náměstí 140, 341 92 Kašperské Hory
Rest. průzkum vypracoval:	MgA. David Blahout, Ph.D. J. Malého 1957, Písek 397 01
Číslo povolení MKČR:	7401/2008

3. Popis památky

3.1. - 3025 - Motorová pila

Dvoumužná řetězová pila "Stihl KS 43" je poháněná dvoutaktním motorem o obsahu 250 ccm. Součástí magnéziového bloku motoru je nádrž na benzín a zapouzdřený karburátor Bing 1/24 se vzduchovým filtrem. Celou tuto hmotu motoru s příslušenstvím nesou masivní sdružená madla. Řetěz je osazen na lištu, na jejímž druhém konci se nachází v zapouzdřený mechanismus napínání řetězu a též jeho mazání s integrovanou nádržkou na olej s logem "Stihl". Na tomto odlitku je na konci umístěno jedno madlo.

3.2. - 565/80 - Krosnička s nářadím

Jednoduchá kubická konstrukce s madlem vyrobená ze dřeva, umožňující uložení a transport celkem devíti kusů kovových nástrojů na číslování a značkování dřeva - raznic s čísly a písmeny.

4. Popis stavu památky před restaurováním

4.1. - 3025 - Motorová pila

Stav památky lze označit za komplikovaný, a to na základě několika zjištění. Stroj je zachován v hlavních hmotách magnésiových odlitků, ale podstatné komponenty chybí (kryt hlavy a válce motoru, oba tlumiče výfuku, filtr karburátoru, páčka ovládání karburátoru, veškerá elektroinstalace, víčko palivové nádrže, vrtule chlazení a její krycí mřížka, horní lišta nad řetězem, kryt napínacího a mazacího mechanismu a víčko od nádržky na olej). Stejně tak byl odstraněn výrobní štítek. Povrch památky je silně pokryt korozními produkty, tukovými a prachovými deposity.

4.2. - 565/80 - Krosnička s nářadím

Dřevní hmota krosničky je častým užíváním rozrušena, hrany jsou opotřebený, v místě dřevěného madla je abrazivně odstraněna povrchová úprava. Jsou dochovány pouze tři raznice z devíti možných, a to číslo "8" a písmena "L, V". Všechny kovové prvky mají různorodé pokrytí korozními produkty. I zde identifikujeme pokrytí prachovými deposity.

5. Sondážní průzkum

Součástí restaurátorského průzkumu bylo vytvoření sond - zkoušek ztenčování a snímání prachových depositů na památce, viz Sonda č. 01 - uložení řetězu, Sonda č. 02 - madlo.

6. Evaluace sondážního průzkumu

Z výsledků orientačního sondážního průzkumu lze vyvodit závěr, že lze ztenčit a sejmut prachové deposity a ztmavlé oleje, při zachování rozhodujícího množství patiny.

7. Restaurátorský záměr

7.1. Koncepce restaurátorského zásahu

Všechny zjištění a informace vycházející z restaurátorského průzkumu společně s přihlédnutím k charakteru a stavu památky a posouzením památkových hledisek dalo vzniknout koncepci restaurátorského zásahu. Ta spočívá v citlivém restaurování Motorové pily a krosničky s nářadím, a to při respektování patiny stárí, která je neoddělitelnou součástí díla.

7.2. Restaurátorský záměr

Koncepce restaurátorského zásahu je podkladem pro stanovení procesu restaurování, vyúsťujícím v restaurátorský záměr, který bude naplňovat tyto jednotlivé etapy restaurování:

7.2.1. - 3025 - Motorová pila

I. Etapa - dílčí demontáže

V této etapě bude provedena odborná katalogizace a následná dílčí demontáž jednotlivých prvků památky.

II. Etapa – snímání tukových a prachových depositů

V této etapě proběhne kontrolované celkové postupné sejmutí tukových a prachových depositů pomocí adekvátní kombinace metod snímání a za použití látek, které to provádějí s maximálním ohledem na materiálovou bázi památky.

III. Etapa - stabilizace korozních produktů

V tomto úseku restaurátorského procesu proběhne aplikace odpovídajícího stabilizátoru koroze v místech s výskytem korozních produktů.

IV. Etapa - doplnění absentujících dílů

V této etapě budou doplněny vybrané zásadní absentující části opatřením originálních dílů a nebo formou výroby jejich replik, tak aby pokud možno splňovaly základní standardy pro vystavení památky v expozici.

V. Etapa - barevná retuš

Následně budou dle potřeby provedeny barevné opticky scelující retuše pomocí lazurních tónů.

VI. Etapa - závěrečná konzervace

Na závěr restaurátorského procesu bude provedena přiměřená závěrečná konzervace povrchu příslušným prostředkem.

VII. Etapa – montáže

Odborná montáž restaurovaných částí památky, podle katalogizace jednotlivých prvků.

7.2.2. - 565/80 - Krosnička s nářadím

I. Etapa – ztenčení ztmavlých olejů a prachových depositů

V této následující etapě je potřeba realizovat kontrolované celkové postupné sejmutí prachových depositů a ztenčení ztmavlých olejů pomocí adekvátní kombinace metod snímání a za použití látek, které to provádějí s maximálním ohledem na dochované vrstvy.

II. Etapa - stabilizace korozních produktů na kovových raznicích

V tomto úseku restaurátorského procesu proběhne aplikace odpovídajícího stabilizátoru koroze v místech s výskytem korozních produktů.

III. Etapa - lokální statické zajištění památky

Důkladná revize lokálně rozvolněných truhlářských spojů krosničky jejich opětovným slepením.

IV. Etapa – lokální barevné retuše dřevěného a kovového povrchu

Rehabilitace povrchu pomocí lokálního barevného tonování opticky scelující retuše při použití lazurních tónů.

V. Etapa – závěrečná konzervace povrchu vhodným prostředkem

Přiměřená závěrečná povrchová úprava příslušným prostředkem (lakem), vytvářejícím ochranný film.

8. TECHNOLOGICKÁ ZPRÁVA

8.1. - 3025 - Motorová pila

II. Etapa - snímání tukových a prachových depositů

Směs aromatických, chlorovaných uhlovodíků a amidů, aceton, etanol

III. Etapa – stabilizace korozních produktů

Chelaton III., Tanin

IV. Etapa - doplnění absentujících dílů

magnesium, hliník, ocel

V. Etapa - barevná retuš

minerální pigmenty, mikrokryсталický vosk

VI. Etapa - závěrečná konzervace

mikrokryсталický vosk

8.2. - 565/80 - Krosnička s nářadím

I. Etapa – ztenčení a sejmutí ztmavlých olejů a prachových depositů

Etanol, Aceton, Benátské mýdlo

II. Etapa – stabilizace korozních produktů na kovových raznicích

Chelaton III., Tanin

III. Etapa - lokální statické zajištění památky

Kostní klíč

IV. Etapa - lokální barevné retuše dřevěného a kovového povrchu

Kremer Watercolor, Zweihorn, minerální pigmenty, mikrokrytalický vosk

V. Etapa – závěrečná konzervace povrchu vhodným prostředkem

mikrokrytalický vosk

V Písku dne 27. 9. 2024

MgA. David Blahout, Ph.D.

Stav před restaurováním - Motorová pila - celkový pohled

Stav před restaurováním - Motorová pila - celkový pohled

Stav před restaurováním - Motorová pila - motorová část

Stav před restaurováním - Motorová pila - celkový pohled

Stav před restaurováním - Motorová pila - motorová část

Umístění zkoušky snímání tukových a prachových depositů

S01 - zkouška snímání tukových a prachových depositů - uložení řetězu

Stav před restaurováním - Krosnička s nářadím - celkový pohled

Stav před restaurováním - Krosnička s nářadím - celkový pohled

Umístění zkoušky snímání tukových a prachových depositů

S02 - zkouška snímání tukových a prachových depositů - madlo